

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudcem JUDr. Martinem Láníčkem ve věci

žalobce: **M. N.**
zastoupený advokátem Mgr. Davidem Zahumenským
sídlem třída Kpt. Jaroše 1922/3, 602 00 Brno

proti
žalovanému: **Krajský úřad Moravskoslezského kraje**
sídlem 28. října 117, 702 18 Ostrava

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného č. j. MSK 65343/2022 ze dne 5. srpna 2022, ve věci přestupku

takto:

- I. Žaloba se **zamítá**.
II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Rozhodnutím Městského úřadu Hlučín ze dne 7. 3. 2022 čj. HLUC/14305/2022/OVH/Po byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupku podle § 32 odst. 2 písm. g) zákona číslo 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu a o změně některých zákonů (zákon o vodovodech a kanalizacích), kterého se měl dopustit tím, že se od 4. 12. 2018 do 20. 12. 2021 dožadoval finančního plnění, kterým podmiňoval udělení souhlasu s připojením vodovodní přípojky na vodovodní řad pro veřejnou potřebu v jeho vlastnictví a uzavření smlouvy o dodávce pitné vody pro plánovanou novostavbu rodinného domu manželů K. v katastrálním území X, čímž měl porušit povinnost uvedenou v § 8 odst. 5

téhož zákona. Za uvedený přestupek byla žalobci uložena pokuta ve výši 15 000 Kč a povinnost nahradit náklady řízení ve výši 1 000 Kč.

2. Žalobce se proti rozhodnutí odvolal a žalovaný rozhodnutím identifikovaným v záhlaví tohoto rozsudku (dále též „napadené rozhodnutí“) jeho odvolání zamítl a prvostupňové rozhodnutí Městského úřadu Hlučín potvrdil. Správní orgány založily své rozhodnutí na zjištění, že žalobce, ač byl o to nejpozději ode dne 4. 12. 2018 opakovaně žádán, bez relevantního důvodu neumožnil manželům K. připojení na svůj vodovod a poskytnutí svého souhlasu navíc podmiňoval zaplacením finančních plnění ve výši 10 000 Kč a 143 000 Kč.
3. Žalobce podal proti rozhodnutí žalovaného (napadenému rozhodnutí) včasnou žalobu, ve které navrhoval jeho zrušení. V žalobě vymezil dva základní žalobní body, a to i) nerespektování základních zásad správního trestání a ii) nedostatečně zjištěný skutkový stav, a to zejména pokud jde o kapacitní a technické možnosti vodovodu z hlediska umožnění připojení rodinného domu manželů K. a ohledně (ne)existence řádné žádosti manželů K. o připojení k jeho vodovodu. Ve vztahu k prvnímu žalobnímu bodu žalobce zdůraznil, že se jednalo o přestupkové řízení, ve kterém se s ohledem na článek 6 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod plně uplatní rovněž zásady trestního práva, včetně zásad uvedených v § 2 trestního řádu. Jedná se např. o zásadu, že doznání obviněného nezavazuje orgány činné v trestním řízení povinnosti přezkoumat všechny podstatné okolnosti případu, povinnost orgánů činných v trestním řízení objasňovat v přípravném řízení způsobem uvedeným v trestním řádu i bez návrhu stran stejně pečlivě okolnosti svědčící ve prospěch i v neprospěch osoby, proti níž se řízení vede, což ve správním řízení vyplývá z § 50 odst. 3 správního řádu a s tím spojených zásad materiální pravdy a „in dubio pro reo“, která je výslovně zakotvena v § 69 odst. 2 přestupkového zákona. Podle přesvědčení žalobce tyto zásady nebyly ze strany správních orgánů respektovány. Žalobce poukázal na § 8 odst. 5 zákona o vodovodech a kanalizacích a zdůraznil, že povinnost vlastníka vodovodu (popřípadě provozovatele) je vázána na to, jestli v dané věci kapacitní a technické možnosti vodovodu umožňovaly připojení rodinného domu manželů K. Pokud by totiž kapacita vodovodu jejich připojení neumožňovala, pak není dána povinnost připojit je a nemohlo dojít ke spáchání přestupku. Pokud by byla pravda, co uvedl žalobce, pak bylo zcela na místě, aby případně jednal o příspěvku na zkapacitnění vodovodu a kanalizace, jak to činí relativně běžně obce, pokud není dána dostatečná kapacita vodovodu či kanalizace. Přestože žalobce uvedl poměrně podrobnou argumentaci ohledně toho, že kapacitní a technické možnosti neumožňují připojit rodinný dům manželů K., správní orgány k tomu nevedly prakticky žádné dokazování a spokojily se s konstatováním, že si to žalobce vymyslel. Za dostatečné nelze podle žalobce v tomto ohledu považovat sdělení společnosti Severomoravské vodovody a kanalizace Ostrava, a.s. ze dne 29. 11. 2021, neboť nebylo zjišťováno nic k tvrzení žalobce, že již uzavřel smlouvy s jinými zájemci o připojení. Žalobce nesouhlasí se závěry žalovaného ohledně důkazního břemene, které by snad podle žalobce mohlo platit v civilním řízení, ale pokud takto argumentuje správní orgán v řízení o přestupku, jedná se o porušení zásad materiální pravdy a in dubio pro reo. Žalobce dále poukázal na odborný posudek Ing. Č. K., podle jehož závěru „Požadavek SmVaK a.s. na zajištění tlaku 2,11 baru v nejvyšším místě trasy nového vodovodu není dodržen.“ K žádosti manželů K. o připojení žalobce uvedl, že závěry žalovaného jsou rozporné (žalovaný na jednu stranu konstatuje, že se poškození dožadují udělení souhlasu s napojením na vodovod v majetku obviněného od roku 2018, na jiném místě uvádí, že vodoprávní úřad není příslušný k posuzování žádostí o připojení nemovitosti na vodovodní řad pro veřejnou potřebu a jako takový příslušnou

žádostí nedisponuje). Podle žalobce je v rozporu se zásadou materiální pravdy, pokud se správní orgány ani nepokusily zjistit, kdy a jakou formou byla podána žádost o připojení a vycházejí pouze z domněnek a e-mailové komunikace. V této souvislosti žalobce poukázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 6. 2011 č.j. 7As 83/2010-63, jehož vybranou pasáž v žalobě citoval. Žalobce dále s odkazem na rozsudek Krajského soudu v Brně č.j. 29 A 45/2014-66 poukázal na to, že podle závěru správních soudů žádost o napojení (připojení) k vodovodu anebo kanalizaci, ať už je podána před podáním žádosti o územní rozhodnutí (souhlas) nebo po jejím podání, je nutno vnímat jako žádost podle § 161 stavebního zákona, a proto se k ní váže třicetidenní lhůta. Stejně tak je podle žalobce potřeba danou žádost posuzovat podle § 45 správního řádu a žádost tedy musí mít náležitosti uvedené v § 37 odst. 2 správního řádu a musí z ní být patrné, co žadatel žádá nebo čeho se domáhá. Žalobce v žalobě vytýká správním orgánům, že se nezabývaly tím, zda vůbec byla podána žádost ve smyslu citovaných ustanovení správního řádu a měly doplnit dokazování ve věci, aby bylo zjištěno, kdy a kdo takovou žádost podal. Zejména pak měl správní orgán vyzvat poškozené, aby doložili, kdy doručili žádost o připojení. Žalobce považuje za těžko pochopitelné, proč správní orgán prvního stupně v rámci jednání dne 6. 1. 2022 neprovedl výslech manželů K., kteří se ústního jednání zúčastnili, a mohli podat svědectví k celé věci. Pokud nebyl důkaz výpovědí svědků vůbec proveden, těžko lze hovořit o řádně zjištěném skutkovém stavu. Podle žalobce tak správní orgány nesplnily své povinnosti ohledně řádného zjištění skutkového stavu a zajištění důkazů rovněž ve prospěch žalobce.

4. Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby jako nedůvodné a v plném rozsahu odkázal na napadené rozhodnutí a na správní spis. Podle žalovaného byl zjištěn stav, o němž nejsou důvodné pochybnosti, stejně jako nejsou pochybnosti o vině žalobce. K námitkám ohledně žádosti o připojení žalovaný uvedl, že zákon o vodovodech a kanalizacích neuvádí, jakou formu má žádost o připojení mít, a jelikož z korespondence mezi K. a žalobcem obsažené ve spisu je zcela zřejmé, že žalobce tuto žádost obdržel, když se k ní vyjadřuje, není její přítomnost ve spise nezbytná. Výklad žalobce, podle kterého by žádost o připojení měla mít náležitosti podání podle § 37 správního řádu, není podle žalovaného opodstatněná a nelze jej dovozovat ani ze závěrů správních soudů vyjadřujících se k 30denní lhůtě pro vyjádření se k podané žádosti. Žalovaný nemá pochybnosti o pravosti doložené korespondence a ani žalobce pravost svých e-mailů, ve kterých se vyjadřuje k žádosti manželů K., nezpochybňuje. Navíc žalobce ještě dne 19. 7. 2020 (tedy více než rok a půl od podání žádosti) požadoval po manželích K. zaplacení finanční částky za připojení na vodovod. O nedostatečné kapacitě vodovodu se při požadavcích na finanční plnění žalobce nezmiňoval a vodoprávní úřad neměl důvod v souladu s projektovou dokumentací předmětného vodovodu pochybovat o tom, že v době, kdy žalobce požadoval finanční plnění za připojení po manželích K., by tomuto připojení bránila nedostatečná kapacita vodovodu. K posudku Ing. K. žalovaný uvedl, že jej nemá k dispozici a neví, co v něm je, má však za to, že z výše uvedeného nelze dospět k jinému závěru, než že žádost o připojení manželů K. byla podána dříve, než byla případně vyčerpána kapacita vodovodu, a ostatním zájemcům, kteří podali žádost po případném vyčerpání kapacity vodovodu, již nevznikl nárok na připojení a žalobcem měly být odmítnuty případně až tyto žádosti. Žalovaný dále poukázal na spis vodoprávního úřadu, ve kterém je obsaženo vyjádření Severomoravských vodovodů a kanalizací Ostrava a.s. ze dne 29. 11. 2021, podle kterého je připojení budoucího rodinného domu manželů K. na stávající vodovodní řad žalobce možné z pohledu stávajících kapacitních a tlakových poměrů.

5. Na vyjádření žalovaného reagoval žalobce replikou, ve které rozvinul své námitky ohledně žádosti o připojení k vodovodu s tím, že pro podání učiněné v elektronické podobě (e-mailem) platí, že musí být řádně podepsané uznávaným elektronickým podpisem. Bez elektronického podpisu je třeba jej do 5 dní doplnit o řádný způsob podání (písemně, ústně do protokolu, elektronicky s ověřeným elektronickým podpisem nebo datovou schránkou). Pokud takto postupováno nebylo, tak nebyla žádost podána řádně. Podle žalobce navíc žalovaný nezohledňuje jeho námitky z odvolacího řízení, podle kterých není žalobce právník a tak se mohl do e-mailu vyjádřit zbrkle a nepřesně. Ve skutečnosti žalobce poukazoval na to, že již v roce 2008 byla uzavřena písemná dohoda o společném financování mezi žalobcem a poškozeným na vypracování projektové dokumentace, poškozený opakovaně žalobci slíbil, že doplatí náklady na svůj podíl vodovodního řadu, ve dvou případech požadoval předložit výpočet závazků včetně úroku, což bylo žalobcem učiněno, vypracovaná dohoda s výpočtem závazků byla předložena, avšak ze strany poškozeného nebyla dosud uhrazena. Správní orgán se odmítl zabývat tím, zda obviněným požadované plnění po poškození je či není po právu, zda to není poškozený, kdo v rozporu s dobrými mravy, odmítá plnit svoje závazky vůči žalobci a na místo toho zneužívá institutu přestupkového řízení. Správní orgán přitom podle žalobce nezohlednil ani to, že ze strany žalobce bylo požadováno finanční plnění za metry vodovodního řadu, který byl prodloužen až k pozemku poškozeného a na náklady žalobce mu byla provedena i přípojka. Zákon o vodovodech a kanalizacích přitom jednoznačně uvádí, že „Náklady na realizaci vodovodní přípojky na vodovod nebo kanalizační přípojky na kanalizaci hradí osoba, které je umožněno připojení“. Uvedené skutečnosti měl správní orgán zjistit i při posuzování toho, zda je dána materiální stránka přestupku a při zohlednění toho, jaký druh sankce a v jaké výši případně uložit. Tyto úvahy, ale v napadeném rozhodnutí chybí a rozhodnutí je podle žalobce nepřezkoumatelné. Žalobce dále zopakoval své námitky proti závěru správních orgánů ohledně kapacity vodovodu.
6. Krajský soud v Ostravě nejprve vyhodnotil žalobu jako včasnou, přípustnou a obsahující veškeré povinné náležitosti, včetně řádně vymezených žalobních bodů. K podmínkám řízení krajský soud dále dodává, že zvažoval oslovení manželů K., kteří se účastnili přezkoumávaného přestupkového řízení v postavení poškozených (se svými nároky byli odkázáni na soud), a to jako osob zúčastněných na řízení (§ 34 s. ř. s.). Krajský soud však v tomto směru zohlednil aktuální rozhodovací praxi správních soudů, ze které vyplývá, že osoby poškozené přestupkovým jednáním mohou být dotčeny vydáním napadeného rozhodnutí nanejvýš nepřímo, navíc pouze na soukromém (nikoli veřejném) subjektivním právu (srov. např. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 11. 2011 čj. 1 Afs 81/2010 - 268, č. 2508/2012 Sb. NSS nebo usnesení téhož soudu ze dne 25. 5. 2022 č. j. 10 As 68/2022-42). Takové dotčení nezakládá postavení osoby zúčastněné na řízení. Krajský soud postupoval v intencích shora uvedených závěrů a s poškozenými ze správního řízení jako s osobami zúčastněnými na řízení nejednal.
7. Krajský soud následně přezkoumal u ústního jednání napadené rozhodnutí a řízení předcházející jeho vydání [v mezích žalobních bodů podle § 75 odst. 2 zákona číslo 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále též „s. ř. s.“)], a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
8. V přezkoumávané věci byl žalobce uznán vinným z přestupku podle § 32 odst. 2 písm. g) zákona o vodovodech a kanalizacích, kterého se měl dopustit tím, že - stručně řečeno - v době od 4. 12. 2018 do 20. 12. 2021 vyžadoval finanční plnění od manželů K. za připojení jejich rodinného domu na vodovodní řad v jeho vlastnictví a souhlas k tomuto připojení neudělil.

9. Rozhodující skutkové okolnosti zjišťoval krajský soud v první řadě ze správních spisů. Podává se z nich, že podnětem k přestupkovému řízení bylo podání manželů K., ve kterém žádali o pomoc ve věci získání souhlasu s napojením na vodovodní řád ve vlastnictví žalobce s tím, že vodovodní přípojka je již na jejich pozemku vybudována. Podnět byl dne 11. 1. 2021 postoupen správnímu orgánu prvního stupně, a to spolu s přípisem žalovaného ze dne 6. 11. 2020 adresovaným žalobci, obsahujícím upozornění žalobce na povinnosti vlastníka vodovodu pro veřejnou potřebu podle § 8 odst. 5 zákona o vodovodech a kanalizacích a s emailovou reakcí žalobce ze dne 1. 12. 2020, ve které žalobce sděluje, že prodloužený vodovodní řád v M. je v jeho vlastnictví a vybudoval jej po dohodě s vlastníky okolních pozemků za účelem napojení plánovaných novostaveb. Součástí dohody bylo podle žalobce také financování připojení, kdy každý ze zájemců včetně pana K. měl zaplatit svůj podíl dle vzdálenosti od místa napojení. Pan K. však svůj podíl ani po opakovaných výzvách neuhradil, řadu roků se o svůj pozemek nestaral, nesekal trávu, nereagoval na jeho výzvy, nejevil zájem o napojení a žalobce se dohodl na připojení s dalšími zájemci. V současné době je naplánováno tolik staveb, že je kapacita zaplněná. Protože tlak vody je na hranici normy určující tlak vody pro běžný provoz, není podle žalobce možné uvažovat o dalším napojení, dokud se nezrealizují již naplánované stavby, aby měřením zjistili vliv nově napojených rodinných domů na tlak vody. Součástí spisové dokumentace je mimo jiné stavební povolení Městského úřadu Hlučín ze dne 1. 10. 2009 vydané žalobci ke stavbě vodního díla, kolaudační souhlas s užíváním stavby ze dne 16. 11. 2010, kterým stavební úřad povolil užívání stavby prodlouženého vodovodu na pozemcích žalobce podle stavebního povolení, technická a souhrnná zpráva a také emailová komunikace mezi žalobcem a Z. K., ve které žalobce sděluje Z. K. dne 4. 12. 2018, že mu po zaplacení poplatku 10 000 Kč na označený účet zašle smlouvu o připojení s podmínkami a uvedeným číslem parcely atd. (zaplacení částky 10 000 Kč na uvedený účet je doloženo výpisem z účtu P. K.). Další emailová komunikace (tentokrát mezi žalobcem a P. K.) je z července 2020 a žalobce v ní v reakci na předchozí email P. K. uvádí, že „za připojení na prodloužený řád budu požadovat před podpisem dohody zaplatit převodem na účet, případně v hotovosti při podpisu, 143 000 Kč.“ Součástí spisové dokumentace je také zpráva Severomoravských vodovodů a kanalizací a.s. (dle též jen „SmVaK Ostrava“) ze dne 29. 11. 2021, která k dotazu prvostupňového správního orgánu uvedla, že zásobování vodou uvedeného rodinného domu (na pozemcích parc. č. XA a XB v M.) je možné řešit napojením na stávající vodovodní řád DN 80 PE, který je v majetku žalobce a SmVaK Ostrava tento vodovod provozuje na základě smlouvy. Stávající kapacitní a tlakové poměry uvedeného vodovodního řádu umožňují napojení budoucího rodinného domu bez ovlivnění souvisejících sítí v majetku, příp. v provozování SmVaK Ostrava. Na základě aktuálně platné provozní smlouvy není společnost SmVaK Ostrava pověřena vlastníkem vodovodního řádu udělovat souhlas či nesouhlas s napojením nových odběratelů. Planost stanoviska byla omezena na 1 rok. Následně správní orgán prvního stupně zahájil přestupkové řízení, což žalobci oznámil dopisem ze dne 7. 12. 2021. Řízení se v procesním postavení poškozených účastníků také manželé K., kteří se do něj přihlásili s pohledávkou na náhradu škody ve výši 198 000 Kč, která jim měla vzniknout nutností platit nájem a služby v pronajatém bytě, když v důsledku jednání žalobce došlo k odložení stavby jejich rodinného domu a oni se do něj nemohli přestěhovat. Žalobce po seznámení s podklady rozhodnutí reagoval písemným podáním (prostřednictvím tehdejší zmocněnkyně) doručeným prvostupňovému správnímu orgánu dne 31. 1. 2022, ve kterém mimo jiné uvedl, že byl se Z. K. dohodnut na společném financování projektové dokumentace na prodloužení vodovodního řádu, ale pak realizoval stavbu na své náklady. Dále žalobce v tomto vyjádření namítl, že mu nebyla předložena k odsouhlasení žádná oficiální žádost

manželů K. s plánem stavby a napojením na vodovodní řad v jeho vlastnictví, vyzval vodoprávní úřad k předložení žádosti o připojení a upozornil, že vodovodní řad byl zkolaudován na napojení max. 10 domů (podmínka HZS). Podle žalobce je nutné rozlišit, zda úřad posuzuje dohodu o společném financování PVŘ s následným připojením odběrného místa nebo se jedná o žádost o připojení podle § 8 zákona o vodovodech a kanalizacích. V této době je kapacita vodovodního řadu naplněna, jelikož byly uzavřeny dohody o napojení s ostatními vlastníky parcel, takže není možné odhadnout tlak v potrubí po napojení všech sepsaných dohod. Dne 7. 3. 2022 rozhodl správní orgán prvního stupně o vině žalobce a jeho potrestání jak shora uvedeno a současně odkázal manžele K. s nárokem na náhradu škody na soud. Proti rozhodnutí podal žalobce odvolání (prostřednictvím zmocněného advokáta), o kterém rozhodl žalovaný napadeným rozhodnutím.

10. Krajský soud doplnil dokazování technickou zprávou z dubna 2008, ze které zjistil, že se vztahuje ke spornému vodovodnímu řadu na pozemku žalobce, který má sloužit pro zásobování pitnou a požární vodou nově budovaných rodinných domů. Technická zpráva obsahuje upozornění, že při provádění prací je nutno dbát na platné stavební předpisy, ČSN a ostatní související předpisy, zvláště na vyhlášku č. 324/1990 Sb. o bezpečnosti práce a technických zařízeních při stavebních pracích. Ze zprávy Severomoravských vodovodů a kanalizací Ostrava a.s. ze dne 26. 5. 2008 nadepsané „Prodloužení vodovodu ul. K L., pozemek parc. č. XC, k. ú. X“ - stanovisko k ohlášení stavby, resp. pro stavební povolení, krajský soud dále zjistil, že se stanovisko týká stavby sporného vodovodu a v rámci popisu stavby obsahuje údaj o tom, že v nejvyšším místě navrženého vodovodního řadu (110 m od napojení) bude tlak 2,11 barů. Žádné jiné zjištění, které by bylo významné pro věc, krajský soud z uvedených důkazů neučinil.
11. Dále krajský soud provedl k důkazu zprávu Ing. Č. K. (autorizovaného inženýra pro vodohospodářské stavby) ze dne 21. 9. 2022 nadepsanou „Posouzení vodovodního porubí M. – ul. K L.“, ze které zjistil, že provozní tlak ve stávajícím vodovodu v místě napojení nového vodovodu je cca 2,68 barů. Podle obsahu stanoviska vycházel autor z navrhovaného tlaku v nejvyšším místě trasy nového vodovodu 2,11 barů, počtu napojených obyvatel - stávající obyvatelstvo 5 domů x 4 obyv. a navrhovaného přírůstku 2 domy x 4 obyv. Následně provedl výpočet a podle jeho závěru požadavek na zajištění tlaku 2,11 baru v nejvyšším místě trasy nového vodovodu, za provozního stavu zatížení vodovodu při požárním odběru, není dodržen.
12. Další dokazování již krajský soud neprováděl, což platí především pro plánek pro připojení rodinného domu manželů K., o kterém žalobce hovořil při ústním přednesu a který měl prokazovat, že se manželé K. chtěli připojit na jeho část vodovodního řadu, neboť tato skutečnost není sporná a krajskému soudu není zřejmé, co nového by tento důkaz měl přinést.
13. Krajský soud se nejprve zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí, kterou neshledává důvodnou. Podle přesvědčení krajského soudu se žalovaný v napadeném rozhodnutí vypořádal se všemi odvolacími námitkami a dostal svým zákonným povinností, vyplývajícím z § 68 odst. 3 a § 89 odst. 2 správního řádu. V podrobnostech se krajský soud k nosným důvodům napadeného rozhodnutí vyjádří v rámci hodnocení námitek proti skutkovému stavu.
14. K právnímu hodnocení zjištěných skutkových okolností považuje krajský soud za potřebné úvodem zdůraznit, že účelem tohoto řízení nebylo a ani nemohlo být vyřešení veškerých sporů mezi žalobcem a poškozenými K. ve všech souvislostech. Úkolem

krajského soudu ani nebylo nahradit správní orgány v jejich odborné dozorové kompetenci či nahradit jejich správní uvážení uvážení soudním. Úkolem soudu bylo v rámci vymezeném žalobními body posoudit, zda správní orgány řádně a úplně zjistily skutkový stav, zda nedošlo k porušení procesních práv účastníka nebo zda napadené rozhodnutí není z jiných důvodů v rozporu se zákonem, případně pokud se rozhodnutí opíralo o správní uvážení, zda nedošlo k vybočení z mezí a hledisek stanovených zákonem (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 12. 2003 čj. 5 A 139/2002-46 nebo ze dne 15. 10. 2020 č.j. 9 As 13/2019-49).

15. Podle § 32 odst. 2 písm. g) zákona o vodovodech a kanalizacích *se fyzická osoba jako vlastník vodovodu nebo kanalizace dopustí přestupku tím, že neumožní připojení na vodovod nebo kanalizaci podle § 8 odst. 5.*
16. Podle § 8 odst. 5 téhož zákona platí, že *vlastník vodovodu nebo kanalizace, popřípadě provozovatel, pokud je k tomu vlastníkem zmocněn, je povinen umožnit připojení na vodovod nebo kanalizaci a dodávat pitnou vodu nebo odvádět odpadní vody a čistit odpadní vody, pokud to umožňují kapacitní a technické možnosti těchto zařízení. Připojení vodovodní nebo kanalizační přípojky a uzavření smlouvy o dodávce pitné vody nebo odvádění i čištění odpadních vod nesmí být podmiňovány vyžadováním finančních nebo jiných plnění. Náklady na realizaci vodovodní přípojky na vodovod nebo kanalizační přípojky na kanalizaci hradí osoba, které je umožněno připojení. Materiál na odbočení přípojek a uzávěr vodovodní přípojky hradí vlastník vodovodu nebo kanalizace.*
17. Ze skutečností právně významných pro naplnění výše uvedené skutkové podstaty nebylo sporné, že žalobce je vlastníkem vodovodního řádu v M. Nebylo ani zpochybňováno, že žalobce manželům K. souhlas k připojení na vodovod v jeho vlastnictví v rozhodném období od 4. 12. 2018 do 20. 12. 2021 nedal. Sporné je, zda manželé K. podali řádnou žádost o sporné připojení (včetně toho, zda pro takovou žádost platí povinné náležitosti stanovené pro podání podle správního řádu) a zda připojení vodovodní přípojky manželů K. umožňovaly v rozhodné době kapacitní a technické možnosti vodovodu ve vlastnictví žalobce.
18. Pokud jde o první spornou otázku, tak tu vyhodnotil žalovaný správně. Předně je třeba zdůraznit, že žalobce sice již ve správním řízení zpochybňoval existenci žádosti manželů K. o připojení, ale teprve žalobě specifikoval námitky týkající se povinných náležitostí této žádosti s tím, že má odpovídat náležitostem a formy podání podle § 37 správního řádu. Není sice vyloučeno, aby žalobce uplatnil námitky poprvé až ve správní žalobě, ale žalovanému ani správnímu orgánu prvního stupně nelze důvodně vytýkat, že se povinnou formou žádosti o připojení v odůvodnění svých rozhodnutí podrobně nezabývaly (nad rámec konstatování, že zákon o vodovodech a kanalizacích nestanoví, jakou formu má žádost o připojení mít). Krajský soud proto posuzoval uvedenou námitku v takovém rozsahu poprvé v soudním řízení a shledal ji jako zcela nedůvodnou. Je pravdou, že skutková podstata přestupku podle § 32 odst. 2 písm. g) ve spojení s § 8 odst. 5 zákona o vodovodech a kanalizacích předpokládá, že vlastník (provozovatel) vodovodu bude o souhlas s připojením ze strany oprávněných osob požádán, pro tuto „žádost“ však vskutku není předepsána žádná zvláštní forma. Nejedná se rozhodně o procesní podání, na které by dopadal správní řád, ale o adresné hmotněprávní soukromoprávní jednání, které lze v souladu s § 559 zákona číslo 89/2012 Sb. (občanský zákoník) učinit v libovolné formě. Opačný závěr nelze dovodit ani z rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 20. 12. 2016 č. j. 29 A 45/2014-66. Krajský soud v Brně v tomto rozsudku konstatoval, že pro vyřízení žádosti o připojení k vodovodu (kanalizaci) platí pro vlastníka technické

infrastruktury speciální 30 denní lhůta stanovená v § 161 odst. 1 stavebního zákona (určená pro poskytnutí údajů o její poloze, podmínkách napojení, ochrany a dalších údajů nezbytných pro projektovou činnost a provedení stavby). Z tohoto rozsudku však rozhodně nevyplývá, že by vyřizování žádosti podle § 161 odst. 1 stavebního zákona probíhalo v režimu správního řízení [toto ustanovení ani není zařazeno do čtvrté (procesní) části stavebního zákona – tj. stavebního řádu], natož že by žádost o připojení musela mít obsahové náležitosti a formu podle § 37 odst. 2 a 4 správního řádu. Samotný závěr o existenci žádosti manželů K. o připojení na vodovod nejpozději ke dni 4. 12. 2018 pak žalovaný učinil především na podkladě dílčích skutkových zjištění o obsahu komunikace mezi žalobcem a poškozenými K. Uvedený závěr považuje krajský soud za logický, dostatečně odůvodněný (viz zejména poslední odstavec na straně 4 a první odstavec na straně 5 napadeného rozhodnutí) a v konfrontaci se žalobními námitkami ob stojí. Doplnění dokazování výslechem manželů K. nebylo za této situace potřebné. Uvedené platí také pro vyhodnocení obsahu elektronické komunikace, ze které žalovaný zcela správně dovodil, že žalobce požadoval finanční plnění v přímé souvislosti s poskytnutím souhlasu s připojením na vodovod (viz odůvodnění napadeného rozhodnutí na straně 5, druhý odstavec). Krajský soud dodává, že pro rozhodnutí nebylo podstatné, zda žalobci vznikl vůči manželům K. nebo některému z nich nárok na peněžité plnění, ať již na základě smlouvy nebo případně i z jiného právního titulu. I kdyby taková peněžítá pohledávka žalobci po právu vznikla, tak je v rozporu se zákonem o vodovodech a kanalizacích, pokud žalobce jejím zaplacením podmiňuje souhlas s připojením k vodovodu. Jinak řečeno, ani skutečnost, že by snad žalobce měl mít vůči poškozeným peněžitou pohledávku, nemá vliv na právní hodnocení jeho přestupkového jednání.

19. Také druhou spornou skutkovou otázkou týkající se kapacitních a technických možností předmětného vodovodu posoudily správní orgány správně. Již správní orgán prvního stupně zařadil mezi podklady rozhodnutí stanovisko provozovatele předmětného vodovodu (SmVaK Ostrava) ze dne 29. 11. 2021, ze kterého vyplývá, že stávající kapacitní a tlakové poměry stávajícího vodovodního řádu na pozemcích žalobce umožňují připojení navrhovaného rodinného domu poškozených. Uvedené zjištění pak správní orgány přiléhavě zasadily do kontextu s obsahem komunikace mezi K. a žalobcem, který podle odůvodnění napadeného rozhodnutí ještě dne 19. 7. 2020 (*správně 13. 7. 2020 – poznámka krajského soudu*) požadoval zaplacení finanční částky za připojení na vodovod a o jeho nedostatečné kapacitě se vůbec nezmiňoval. Oproti tomu žalobce v přestupkovém řízení nepředložil žádné důkazy, které by shora uvedený závěr správních orgánů ohledně kapacitních a technických možností vodovodu zpochybňovaly či vyvracely, a to ani na podporu své verze o dohodách na připojení s dalšími zájemci. Pokud za této důkazní situace správní orgány vyhodnotily, že podmínky § 8 odst. 5 zákona o vodovodech a kanalizacích byly splněny, tj. že bylo povinností žalobce souhlas s připojením manželům K. poskytnout, tak při hodnocení důkazů nevybočily z rámce § 3, § 50 odst. 3 věty druhé (povinnost správního orgánu zjistit všechny rozhodné okolnosti svědčící ve prospěch i v neprospěch toho, komu má být uložena povinnost) ani § 50 odst. 4 správního řádu (volné hodnocení důkazů). Nedošlo ani k porušení zásady „in dubio pro reo“, jejíž nutnou aplikaci v přestupkovém řízení krajský soud jinak nezpochybňuje. Aplikace této zásady není mechanická a základním předpokladem pro její použití, a tedy i pro následné rozhodnutí ve prospěch obviněného, je existence pochybností o správnosti a věrohodnosti zjištěného skutkového stavu. Neznamená to rozhodně, že by měl správní orgán tuto zásadu použít automaticky vždy, když má k posouzení protichůdné důkazy nebo když obviněný tvrdí jiné skutečnosti. Klíčové je, že si správní orgány oparily takovou sadu důkazů, z níž lze po jejich řádném zhodnocení učinit závěr o tom, že se obviněný skutku

dopustil, a zároveň neexistují rozumné důvody zakládající pochybnosti o správnosti a úplnosti skutkových zjištění, což bylo v posuzované věci splněno (viz usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 5. 2017 č. j. 10 As 24/2015-71, publikované ve Sbírce rozhodnutí Nejvyššího správního soudu pod číslem 3577/2017 Sb. NSS).

20. Ke změně v tomto směru nedošlo ani v soudním řízení. Žalobce sice označil k důkazu a předložil stanovisko Ing. K. ze dne 21. 9. 2022, podle kterého požadavek na zajištění tlaku 2,11 baru v nejvyšším místě trasy nového vodovodu, za provozního stavu max. zatížení vodovodu při požárním odběru, není dodržen. Ani tímto stanoviskem však nedošlo k vyvrácení závěrů správních orgánů, a to již proto, že je z doby 9 měsíců po skončení období, za které byl žalobce uznán vinným (4. 12. 2018 až 20. 12. 2021) a neprokazuje tak stav v rozhodné době. V této souvislosti krajský soud opětovně poukazuje na shora uvedené stanovisko provozovatele vodovodu ze dne 29. 11. 2021, který přitom sám v předchozím stanovisku k ohlášení stavby ze dne 26. 5. 2008 podmínku tlaku 2,11 barů v nejvyšším místě navrženého vodovodního řadu (110 m od napojení) navrhoval (viz bod 11 tohoto rozsudku) a je tak nepochybně kompetentní se k dodržení kapacitních a tlakových poměrů předmětného vodovodního řadu vyjádřit. Nelze přitom přehlédnout, že v odborném stanovisku Ing. Č. K. z 21. 9. 2022 se hovoří o 7 domech (5 stávajících a 2 navrhovaných přírůstků), přičemž sám žalobce v přestupkovém řízení (ve vyjádření prostřednictvím zmocněnkyně doručeném prvostupňovému správnímu orgánu dne 31. 1. 2022) tvrdí, že „vodovodní řad byl zkolaudován na napojení max. 10 domů (podmínka HZS)“.
21. Poslední okruh námitek, který v průběhu řízení zazněl, se týkal aplikovatelnosti zákona o vodovodech a kanalizacích na sporný vodovodní řad ve vlastnictví žalobce. Tato námitka však poprvé zazněla až u ústního jednání dne 22. 12. 2022, tedy po uplynutí 2 měsíční lhůty od doručení napadeného rozhodnutí žalobci (jeho zástupci), kdy mohl ještě v souladu s § 71 odst. 2 (větou poslední) s. ř. s. žalobní body doplňovat a rozšiřovat (napadené rozhodnutí bylo zástupci žalobce doručeno dne 8. 8. 2022). Krajský soud k ní uvádí pouze tolik, že předmětný zákon dopadá nepochybně na všechny vodovody pro veřejnou potřebu, ať již je jejich vlastníkem soukromá osoba nebo veřejný subjekt. Nutno dodat, že v průběhu přestupkového řízení nevyšly najevo žádné pochybnosti o tom, že se příslušný zákon o vodovodech a kanalizacích na sporný vodovod vztahuje. Bližší rozvedení této otázky již krajskému soudu nepřisluší s ohledem na pozdní uplatnění příslušných námitek.
22. Krajský soud proto žalobu podle § 78 odst. 7 s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl.
23. Žalovaný byl v řízení procesně úspěšný, ale práva na náhradu nákladů řízení se u jednání vzdal, proto krajský soud v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá na náhradu nákladů řízení právo.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu.

Ostrava 22. prosince 2022

JUDr. Martin Láníček, v. r.
samosoudce

Shodu s prvopisem potvrzuje

